

A KÚRIA
mint felülvizsgálati bíróság

Mfv. III.10.133/2014/4.szám

ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG	
Ügyszám: III / 355 - 0 / 2015	
Érkezett: 2015 JAN 23.	
Példány: 1	Kezelőiroda:
Melléklet: 2 db	<i>mi</i>

A Kúria a Független Rendőr Szakszervezet (1146 Budapest, Ajtósi Dürer sor 27/A., ügyintéző: [REDAKTOR]) jogtanácsos) által képviselt [REDAKTOR] [REDAKTOR] [REDAKTOR] [REDAKTOR] [REDAKTOR] felperesnek a [REDAKTOR] [REDAKTOR] főosztályvezető jogtanácsos által képviselt Nyugdíjfolyósító Igazgatóság (1820 Budapest) alperes ellen társadalombiztosítási határozat bírósági felülvizsgálata iránt a Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróságon 35.M.2253/2013. szám alatt indított és a Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 2013. november 25-én kelt 35.M.2253/2013/5. számú ítéletével befejezett perében a jogerős ítélet ellen a felperes részéről előterjesztett felülvizsgálati kérelem folytán - tárgyaláson kívül - meghozta a következő

v é g z é s t:

A Kúria az Alkotmánybíróság eljárását, a korhatár előtti öregségi nyugdíjak megszüntetéséről, a korhatár előtti ellátásról és a szolgálati járandóságról szóló 2011. évi CLXVII. törvény 11. § (1) és (2) bekezdése alaptörvényellenességének megállapítását és a Kúria előtt Mfv.III.10.133/2014. szám alatt folyamatban lévő perben történő alkalmazásának kizárását kezdeményezi; egyidejűleg a Kúria a per tárgyalását az Alkotmánybíróság döntése meghozataláig felfüggeszti.

A végzés ellen nincs helye fellebbezésnek.

I n d o k o l á s

I.

A Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság a 35.M.2253/2013/5. számú ítéletével - a felperes ügyében a

Mfv. III. 10. 133/2014/4. szám

korhatár előtti öregségi nyugdíjak megszüntetéséről, a korhatár előtti ellátásról és a szolgálati járandóságról szóló 2011. évi CLXVII. törvény (Knymt.) 11. §-a alapján alkalmazandó, a társadalombiztosítási nyugellátásról szóló 1997. évi LXXXI. törvény (Tny.) 83/B. § (1) bekezdése alapján - elutasította a felperes keresetét, amelyben a szolgálati járandósága folyósításának szüneteltetését elrendelő társadalombiztosítási határozat felülvizsgálatát kérte.

A peradatok szerint az [REDACTED] született felperes szolgálati viszonya - a fegyveres szervek hivatásos állományú tagjainak szolgálati viszonyáról szóló 1996. évi XLIII. törvény 56. § (2) bekezdés a) pontja alapján, a hivatásos szolgálatra alkalmatlanná válása miatt - 2007. december 30-án szűnt meg, részére az ezt követő naptól az ORFK Nyugdíjmegállapító Osztálya szolgálati nyugdíjat állapított meg. A Nyugdíjfolyósító Igazgatóság alperes a szolgálati nyugdíjat - a Knymt. 5. § (1)-(2) bekezdése alkalmazásával - 2012. január 1-től szolgálati járandóságként folyósította tovább, majd 2012. december 7-én határozatot hozott az akkor havi 228.630 forint összegű ellátás folyósításának 2012. december 1. és december 31. közötti szüneteltetéséről, mert a felperes jövedelme - bejelentése szerint - 2012. november hónapban elérte a Tny. 83/B. § (1) bekezdésében írt keretösszeget (a kötelező legkisebb munkabér havi összegének tizennyolcszorosát). A másodfokú társadalombiztosítási szerv a NAV adatszolgáltatása alapján megállapította, hogy a felperes 2012. július 11. és október 31. között 2.388.995 forint járulékalapot képező jövedelmet szerzett, ami meghaladta az éves keretösszeget, ezért az elsőfokú határozatot helybenhagyta.

A felperes a folyósítás szüneteltetéséről rendelkező társadalombiztosítási határozat bírósági felülvizsgálatát, majd a keresetét elutasító ítélet Kúria általi felülvizsgálatát is kizárólag az ügyében alkalmazott jogszabályok alaptörvény-ellenessége [Alaptörvény B) cikk, T) cikk, II. cikk, XII. cikk, XIII. cikk, XV. cikk, XXIV. cikk] és nemzetközi szerződésekbe ütközésük miatt kérte, egyidejűleg indítványozta az Alkotmánybíróság eljárásának kezdeményezését is. Felülvizsgálati kérelmében hivatkozott arra, hogy lakás- és gépkocsi hiteltörlesztés címén összesen havi 130.000 forint kiadása van, szolgálati járandóságát 2013. évben is, ekkor már május hónaptól, 2014-ben pedig várhatóan szintén május hónaptól

Mfv. III.10.133/2014/4.szám

szüneteltetnie kell, ezáltal létbizonytalanságba, kiszámíthatatlan élethelyzetbe került.

II.

A Kúria az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (Abtv.) 25. § (1) bekezdése alapján az Alkotmánybíróság eljárását, a Knymt. 11. § (1)-(2) bekezdései alaptörvény-ellenességének megállapítását és a Kúria előtt Mfv. III.10.331/2014. szám alatt folyamatban lévő perben történő kizárását azért kezdeményezi, mert e rendelkezések - a Kúria megítélése szerint - ellentétben állnak az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdésével, a jogállamiságból származó jogbiztonság követelményével, sértik a bizalomvédelemből fakadó követelményeket, a szerzett jogok alaptörvényi védelmét.

A felperes 2007. december 31-én az akkor hatályos jogszabályok alapján a társadalombiztosítási nyugdíjrendszer keretébe tartozó ellátásra szerzett jogosultságot. Szolgálati nyugdíját a nyugdíjbiztosítási igazgatási szerv 26 év tényleges szolgálati viszonyban töltött idejére figyelemmel állapította meg, a 2011. december 31-ig nyugdíjként, ezt követően szolgálati járandóságként folyósított ellátást kötelező járulékfizetése alapozta meg.

A törvényhozó a Knymt. megalkotásával a korábban az öregségi nyugdíjkorhatár előtt biztosított nyugellátásokat megszüntette, illetőleg átalakította, a változások a leghátrányosabban - az Alkotmánybíróság 23/2013. (IX. 25.) AB határozata (ABH) által is elismerten - a Knymt. 5. § (1)-(2) bekezdése hatálya alá tartozó szolgálati nyugdíjasokat, vagyis az 1955. évben és azt követően születetteket (valamint az 1949. december 31. után született, korhatár előtti öregségi nyugdíjban részesülő országgyűlési képviselőket) érintették. A nyugdíjrendszer átalakításának eredményeként a felperes a korábbi nyugellátásához 2012. január 1-től - a Knymt. 5. § (2) bekezdése alapján - a személyi jövedelemadóval, vagyis 16%-kal csökkentett összegben jutott csak hozzá, immár szolgálati járandóság címén, a csökkentésről a törvényhozó azonnali hatállyal rendelkezett. Az ellátásnak a Knymt. fenti rendelkezése általi csökkentését az Alkotmánybíróság az ABH-ban nem találta az Alaptörvény B) cikkébe, XIII. cikkébe és XIX. cikkébe ütközőnek (elutasította továbbá

Mfv.III.10.133/2014/4.szám

azokat az indítványokat is, amelyek az országgyűlési képviselőknek továbbfolyósított ellátás személyi jövedelemadóval való csökkentését a diszkriminációtilalom megsértése miatt kifogásolták).

A Knymt. 11. § (1) bekezdése, amely a korhatár előtti ellátásban és a szolgálati járandóságban részesülő személyek kereső tevékenységére a Tny. 83/B. § (1) és (2) bekezdései megfelelő alkalmazását írja elő, a felperes részére 2007-ben megállapított ellátást, az ahhoz való hozzájutást a törvényben megjelölt kereső tevékenység folytatása esetén tovább korlátozza: amennyiben a nyugdíjjárulék alapja meghaladja a minimálbér tizennyolcszorosát (jelen perben az 1.674.000 forintot), az ellátás szüneteltetését írta elő a keretösszeg elérését követő hónaptól a tárgyév december 31-ig. A Knymt. 11. § (2) bekezdése, amely rendelkezést a törvényhozó az egyes igazságügyi jogviszonyokban alkalmazandó felső korhatárral kapcsolatos törvénymódosításokról szóló 2013. évi XX. törvény 36. § (2) bekezdésével 2013. július 1-től hatályon kívül helyezte - átmeneti rendelkezésként, kellő felkészülési idő biztosítása érdekében - a 2008. január 1. előtt korhatár előtti öregségi nyugdíjban részesülők, így a felperes esetében is a kereseti korlátot csak a 2012. június 30-át követően szerzett jövedelmekre vonatkozóan írja elő, ez azonban nem teszi alkotmányossá a szabályozást. A Knymt. 11. § (1) bekezdése utaló szabálya által előírt korlátozás - a minimálbér tizennyolcszorosát meghaladó nyugdíjjárulék alapot képező jövedelem megszerzése esetén - az egyébként is csökkentett összegű ellátás folyamatos, a tárgyév végéig történő elvonását jelenti, ráadásul akkor is, ha az érintettek a szüneteltetésre alapot adó jövedelmet az év elején (akár annak már az első hónapjában) elérik és azt követően - önhibájukon kívül - semmilyen jövedelemre nem tesznek szert.

Azt, hogy a korábban az öregségi nyugdíjkorhatár betöltése előtt társadalombiztosítási nyugellátás címén megállapított és folyósított ellátásokat - ha csak részben is - járulékfizetések alapozzák meg, a Knymt. javaslatához fűzött és az ABH-ban is hivatkozott indokolás is elismeri. A járulékfizetéssel megalapozott, tehát ellenérték fejében szerzett jognak a Knymt. 11. § (1) bekezdésének utaló szabálya alapján történő elvonása - tekintetbe véve azt is, hogy a felperes által négy évvel korábban megszerzett ellátás összegét a törvényhozó 2012. január 1-től minden

Mfv. III.10.133/2014/4.szám

átmenet nélkül csökkentette - a Kúria álláspontja szerint - sérti a jogbiztonság, az előreláthatóság, kiszámíthatóság követelményét, a szerzett jogok alaptörvényi védelmét.

A Kúria a fentiekén túl hivatkozik arra is, hogy a Knymt. 5. § (1)-(2) bekezdései és 11. § (1)-(2) bekezdései kétszeresen szankcionálnak egy olyan jogszerű helyzetet, amelyet kizárólag a törvényhozó hozott létre: a korábban kialakított szolgálati nyugdíj jogintézményét - a bemutatottak szerint - úgy alakította át, hogy előbb csökkentette a járulékfizetéssel megalapozott, már megszerzett ellátás összegét, majd korlátozta az ahhoz való hozzáférést is. A Knymt. fenti szabályaiban kimutatható kettős szankció státuszon (szolgálati nyugdíjas/szolgálati járadékos) alapul, annak bevezetésével az érintettek korábban, a szolgálati nyugdíjba vonulásukkor nem számolhattak, az őket ebből érő hátrányok - az ABH-ban a Knymt. 5. § (1) bekezdése alkotmányosságával kapcsolatban kifejtettekben is kitűnően - pusztán fiskális szempontokon alapulnak. Ez a szabályozási megoldás, a járulékfizetésen alapuló, már megszerzett jogosultság státusz alapján történő, jelentős mértékű csökkentése szintén nem felel meg az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdéséből fakadó követelményeknek, ami a Knymt. 11. § (1) bekezdése és azzal együtt a korlátozást későbbi időponttal bevezető (2) bekezdése alaptörvényellenességének megállapítását - a korábban kifejtetten túl - szintén indokolja.

Az ismertetett szabályozás alaptörvény-ellenességét alátámasztandó a Kúria hivatkozik az Alkotmánybíróság korábbi határozataiban, így a jogállamiságból fakadó követelményeket megalapozó 11/1992. (III.5.) AB határozatában, a kötelező biztosítási rendszerben nyújtott szolgáltatások, a járulékfizetésen alapuló ellátások megváltoztatásának alkotmányossági mércéit megfogalmazó 26/1993. (IV.29.) AB határozatban, és a 43/1995. (VI.30.) AB határozatban foglaltakra, a 11/1991. (III.29.) AB határozatra, valamint a 45/2012. (XII.29.) AB határozatra, amelyben az Alkotmánybíróság - az Alkotmány 2. § (1) bekezdése és az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdése megegyező normatartalma alapján - az alkotmányos jogállam elveinek és követelményeinek érvényesülését, a jogállami értékek elért szintjének fenntartását nyilvánította ki.

A Kúria a kezdeményezést az Alkotmánybíróság korábbi, a

Mfv. III.10.133/2014/4.szám

Tny. 83/B. §-a alkotmányossága tárgyában hozott határozata [19/B/2007. AB határozat] ismeretében és az ABH-ban foglaltak figyelembe vételével terjeszti elő, hangsúlyozva, hogy a Knymt. 11. § (1)-(2) bekezdéseit a Knymt. 5. § (1)-(2) bekezdése hatálya alá tartozó személyek vonatkozásában, a rendelkezések „együttes hatását” értékelve tartja alaptörvény-ellenesnek. A Kúria kezdeményezése nem mulasztásban megnyilvánuló alaptörvény-ellenesség megállapítására irányul, a szabályozás differenciálatlansága miatti alaptörvény-ellenes helyzet - az Alkotmánybíróság egyes korábbi határozataiban [pl. 67/2009. (VI.19.) AB határozat, 37/2011. (V.10.) AB határozat] foglaltakkal azonosan - a Knymt. jelenleg is hatályban lévő 11. § (1) bekezdése megsemmisítésével, valamint a 11. § (1)-(2) bekezdései alkalmazási tilalmának elrendelésével szüntethető meg. Amennyiben az Alkotmánybíróság pro futuro megsemmisítés alkalmazásával helyt ad a kezdeményezésnek, a törvényhozónak lehetősége nyílik differenciált szabályozás kialakítására.

A Kúria álláspontja szerint a Knymt. 11. § (1)-(2) bekezdése alkalmazásának az Abtv. 45. § (4) bekezdés szerinti kizárását a jelen ügyben - a felülvizsgálati kérelemben felhozott, a korábban ismertetett okok alapján - a felperes létfenntartását veszélyeztető helyzet fennállása indokolja.

A végzés elleni fellebbezés lehetőségét a Pp. 155/B. § (4) bekezdése zárja ki.

Budapest, 2015. január 12.

Dr. Zanathy János s.k. a tanács elnöke, Dr. Magyarfalvi Katalin s.k. előadó bíró, Dr. Farkas Katalin s.k. bíró

A kiadmány hiteléül:

kúriai tisztviselő
Budapest